

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»**

Кафедра освітньої політики

**Програма підвищення кваліфікації керівників ЗЗСО та їх
заступників**

**«Впровадження реформи НУШ: завершення
адаптаційного циклу»**

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри освітньої політики
(*протокол №3 від 28.03.2024 р.*)

Завідувачка кафедри

Христина ЧУШАК

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(*протокол №3-2 від 25.04.2024 р.*)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

ЛЬВІВ 2024

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Програма підвищення кваліфікації керівників ЗЗСО та їх заступників «Впровадження реформи НУШ: завершення адаптаційного циклу».

Розробники: завідувачка освітньої політики доц. Чушак Х. Я., директор КЗ ЛОР ЛОІППО, доцент кафедри освітньої політики Хобзей П. К., заступник директора КЗ ЛОР ЛОІППО Пазюк С. З., ст. викл. кафедри освітньої політики Сливка Є. М., зав. кабінету «Центр внутрішнього забезпечення якості освіти» Синя І. А., доц. кафедри гуманітарної освіти Должикова Т.І.

Мета: підготовка керівників ЗЗСО та їх заступників до усвідомленого лідерства у питаннях впровадження Нової української школи на рівні першого (адаптивного) циклу, надання їм відповідних управлінських інструментів.

Напрямок навчання: розвиток управлінської компетентності (для керівників закладів освіти, науково-методичних установ та їх заступників) тощо.

Обсяг: 16 годин

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна; очна, змішана (очно-дистанційна)

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

Загальні компетентності:

- здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, налагоджування соціальної взаємодії, співробітництва з колегами, попереджування та розв'язання конфліктів (соціальна компетентність).

Професійні компетентності:

компетентність стратегічного управління закладом освіти (А2);

компетентність стратегічного управління персоналом (А3);

компетентність забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (Б1.1);

лідерська (В1);

компетентність педагогічного, соціального та мережевого партнерства (В3)

інноваційна (Д1).

Місце (місця) надання освітньої послуги: КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», ЦПР ПП у громадах області, ЗЗСР у громадах області.

Очікувані результати навчання:

слухач_ка курсів уміє:

- управляти змінами, креативно підходити до вирішення стратегічних завдань і приймати управлінські рішення (А 2.5) щодо ефективного

переходу з початкової школи до адаптаційного циклу базової середньої освіти;

- застосовувати технології позитивного впливу на колектив закладу, окремих осіб груп із метою досягнення стратегічних цілей закладу освіти (В1.1), підсилення ціннісного компоненту освітнього процесу;
- інтегрувати інновації в управлінську діяльність, адаптувати їх до різних умов освітнього процесу, особливостей закладу освіти (Д 1.1), зокрема, в питаннях оцінювання наскрізних умінь та груп результатів;
- здійснювати коригування освітнього процесу, управлінської та освітньої діяльності (Б1.2.У3) після моніторингу та аналізу впровадження НУШ на рівні адаптаційного циклу.

**Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації:
сертифікат**

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Реєстрація учасників навчання.

Ознайомлення з учасниками та програмою навчання.

Формування очікувань учасників (*практичне, 1 год.*)

Модуль 1. Запровадженні НУШ адаптаційному циклі базової середньої освіти (7 год.)

Тема 1.1. Цінності Нової української школи та культура наших шкіл: плануємо практичні кроки

План лекційного заняття (2 год.):

1. Цінності Нової української школи: діамант цінностей.
2. Освіта, що ґрунтується на цінностях у наших школах: аналіз.
3. Як працювати на розвиток цінностей у наших школах: практичні кроки.

Тема 1.2. Забезпечення переходу з початкової до базової середньої школи. Співпраця початкової та базової школи

План лекційного заняття (1 год.):

1. Ранкові зустрічі у початковій школі: необхідні складові елементи.
2. Елементи початку шкільного дня: щоденні новини, робота з календарем, екран настрою.

План практичного заняття (2 год.):

1. Обмін кращими практиками запровадження НУШ у початковій школі.
2. Проведення ранкових зустрічей: практика та рефлексія.
3. Інші важливі елементи початку шкільного дня: щоденні новини, робота з календарем, екран настрою.
4. Дієві технології: «Крісло автора», «Дитина тижня», «Шумомір».
5. Важливі рутини: «Правила», «Щоденні 3», «Щоденні 5», «Ролі», «Щоденник вражень», «Екран настрою», «Коло вибору».

Тема 1.3 (на вибір)

Формування читацької грамотності учнів: перехід від початкової до базової школи

План лекційного заняття (2 год.):

1. Результати PISA 2022: Україна в міжнародному контексті.
2. Результати моніторингів освітніх втрат в Україні.
3. Читацька грамотність: сутність поняття.
4. Формування читацької компетентності у адаптаційному циклі НУШ: практичні рекомендації.

Психологія навчання, особливості пізнавальних процесів школярів 10-14 років в умовах стресу війни та зміни інформаційного середовища

План лекційного заняття (2 год.):

1. Вплив пандемії на школярів: що нам розповідають дослідження.
2. Війна і когнітивні процеси.
3. Пізнавальні процеси школярів 10-14 років: головні особливості.

Модуль 2. Особливості НУШ в педагогічній діяльності: на що звертати увагу (4 годин)

Тема 2.1. Оцінювання наскрізних умінь

План практичного заняття (2 год.):

1. Вправа «Галерея»: спостереження за роботою в малих групах при потенційно конфліктній ситуації.
2. Самооцінювання та взаємооцінювання як важливі елементи оцінювання наскрізних умінь.
3. Важливість діяльнісного підходу для розвитку та оцінювання наскрізних умінь.

Тема 2.2. Діяльнісний підхід: суть і основні ознаки

План практичного заняття (2 год.):

1. Загальний огляд суті й ознак діяльнісного підходу.
2. Особливості різних напрямків у межах діяльнісного підходу: активне навчання, кооперативне навчання, емпіричне навчання, навчання через відкриття, навчання на основі запитів дітей, проблемне навчання, проєктне навчання.
3. Дебрифінг по особливостях кооперативного навчання.

Модуль 3. Ефективне впровадження НУШ в адаптаційному циклі (4 години)

Тема 3.1 Цифрові/електронні інструменти для оцінювання груп результатів та наскрізних умінь

План практичного заняття (1 год.):

1. Інструменти, які допомагають оцінювати групи результатів та можливість їх цифровізації.
2. Електронні журнали та щоденники: можливості й перспективи для фіксації оцінювання за групами результатів та оцінювання наскрізних умінь.
3. Можливості ClassDojo.

Тема 3.2 Чек-лист для управлінця: план роботи щодо ефективно впровадження НУШ в адапційному циклі

План практичного заняття (2 год.):

Напрацювання чек-листа за напрямками «Шкільна команда», «Наскрізнi вміння», «Навчання та оцінювання учнів», «Освітні втрати», «Інтеграція».

Рефлексія та підсумки (1 год.)

План практичного заняття (1 год.):

1. Підсумки та аналіз навчання: що вдалося? Якими були виклики?
2. Навчальні потреби керівників ЗЗСО та їх заступників у зв'язку з впровадженням НУШ у середню школу.

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Оцінювання вербальне.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви тем	Кількість годин		
	Усього	Лекції	Практичні
Інтеграційно-мотиваційне заняття Ознайомлення з програмою навчання. Формування очікувань учасників	1		1
Модуль 1. Запровадження НУШ в адаптаційному циклі базової середньої освіти	7	3	4
Тема 1.1. Цінності Нової української школи та культура наших шкіл: плануємо практичні кроки			2
Тема 1.2. Забезпечення переходу з початкової до базової середньої школи. Співпраця початкової та базової школи		1	2
Тема 1.3 (на вибір) Формування читацької грамотності учнів: перехід від початкової до базової школи або Психологічні особливості учнів в адаптаційному циклі (5-6 класи)		2	
Модуль 2. Особливості НУШ в педагогічній діяльності: на що звертати увагу	4	0	4
Тема 2.1. Оцінювання наскрізних умінь			2
Тема 2.2. Діяльнісний підхід: суть і основні ознаки			2
Модуль 3. Управлінські рішення при впровадженні НУШ	3	0	3
Тема 3.1 Цифрові/електронні інструменти для оцінювання груп результатів та наскрізних умінь			1
Тема 3.2 Чек-лист для управлінця: план роботи щодо ефективно впровадження НУШ в адаптаційному циклі			2
Рефлексія та підсумки	1	0	1
Всього годин:	16	3	13

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2023 р. № 1023 «Питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) у 2023 році»
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1190 «Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників».
3. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988- р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року».
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 18 жовтня 2019 р. № 1313 «Деякі питання організації та проведення супервізії».
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16 січня 2023 р. № 35 «Про деякі питання проведення сертифікації педагогічних працівників у 2023 році».
6. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23 грудня 2020 р. № 2136 «Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)».
7. Державний стандарт базової середньої освіти <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinska-shkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
8. Нова українська школа <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
9. Ціннісні орієнтири сучасної української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferentcia/2019/Prezentasia-Roman-Stesichin.pdf>
10. Лист Міністерства освіти і науки України від 12.09.2023 № 1/13749-23 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році» <https://osvita.ua/doc/files/news/899/89974/6500177fc5b54679390686.pdf>
11. Методичні рекомендації і приклади реалізації НУШ у 5-6 класах на основі досвіду освітян столиці: природнича, математична, інформатична, технологічна, соціальна і здоров'ябережувальна галузі: [Навчально-методичний посібник] <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/41680/1/77%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9D%D0%A3%D0%A8%2022%20%D0%9A%D0%9F%D0%9C%D0%9E%D0%A2%2009-08-07.pdf>

12. Лист МОН № №4.5/2303-21 від 06.08.21 року Методичні рекомендації щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі / 5 класах закладів загальної середньої освіти за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа»
https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/83419/
<https://osvita.ua/doc/files/news/834/83419/Metodychni-rekomendatsiyi-pilotnym-shkol.pdf>
13. Лист Міністерства освіти і науки України від 19.08.2022 № 1/9530-22 Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в школах у 2022/2023 навчальному році https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/87596/
14. Оцінювання за НУШ: що змінилося та як допомогти вчителю?
<https://osvitoria.media/experience/otsinyuvannya-za-nush-shho-zminylos-ta-yak-dopomogty-vchytelyu/>
15. Богосвятська А.-М.І Цифрові техніки формування оцінювання:
<https://docs.google.com/presentation/d/1KFjIo1RUP7ArF8KYczQHE8cTdxnOKn1pcEyrxAgz5nA/edit?usp=sharing>
16. Новий освітній стандарт для 5-9 класів – що це за документ і що він змінює <https://nus.org.ua/questions/novyj-osvitnij-standart-dlya-5-9-klasiv-shho-tse-za-dokument-i-shho-vin-zminyuye/>
17. Особливості нового Державного стандарту базової середньої освіти
[file:///C:/Users/m-bar/Downloads/osoblivosti_novogo_derzhastandartu_bazovoji_osviti%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/m-bar/Downloads/osoblivosti_novogo_derzhastandartu_bazovoji_osviti%20(1).pdf)
18. Методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні, затверджені наказом МОН України від 15 травня 2023 р. №563. <https://mon.gov.ua/ua/npa/prozatverdzhennya-metodychnih-rekomendacij-shodo-okremih-pitan-zdobuttya-osviti-v-zakladah-zagalnoyi-serednoyi-osviti-v-umovah-voyennogo-stanu-v-ukrayini>.
19. Навчальні втрати: причини, наслідки й шляхи подолання
<https://osvita.ua/school/88921/>
20. Усе про освітні втрати: ефективні методики та алгоритми для вчителя.
<https://osvitoria.media/experience/vse-pro-osvitni-vtraty-efektyvni-metodyky-ta-algorytmy-dlya-vchytelya/>
21. Як компенсувати «освітні втрати»: рекомендації для органів влади, засновників і директорів закладів освіти <https://sqe.gov.ua/yak-kompensuvati-osvitni-vtrati-rek/>